

Egyesített Szociális Intézmény

**CSALÁDSEGÍTŐ ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT
(889-201)**

5516 Körösladány, Wenckheim Béla u. 1. szám

Tel.: 66/475-125

06/30/703-6618

E-mail: klcssgyj@gmail.com

**GYERMEKJÓLÉTI
SZOLGÁLAT
SZAKMAI PROGRAM**

Jóváhagyta: Kardos Károly
polgármester

Készítette: *Ombodi Mihályné*
intézményvezető

Jóváhagyás dátuma: 2012.....hó.....nap.

I. A szolgálat neve, címe, székhelye:

Egyesített Szociális Intézmény Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
5516, Körösladány, Wenckheim Béla u. 1. szám.

Típusát tekintve más intézmény – az ESZI – keretében működő szakmailag önálló gyermekjóléti szolgálat.

Fenntartó a Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal, Körösladány Dózsa Gy. út 2. sz.

II. A szolgáltatás célja, feladata:

A hatályos jogszabályoknak megfelelően a gyermekjóléti szolgálat önálló szakmai egységként történő működése biztosított.

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez. Ezt a szolgálat családgondozói személyes segítő kapcsolat keretében, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával valósítják meg.

A Gyermekjóléti Szolgálat elsősorban a gyermekek védelmét, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítését tartja legfontosabb feladatának, de nem hagyja figyelmen kívül az olyan társadalmi problémákat (iskolázatlanság, munkanélküliség, alkoholizmus), amelyek a családon keresztül hatnak a gyermekekre.

A gyermek testi, lelki egészségének családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásról való tájékoztatás, a támogatáshoz való hozzájutás segítése,
- tanácsadás (mentálhigiénés, nevelési) ill. a tanácsadások igénybevételének lehetőségéről tájékoztatás, segítségnyújtás a tanácsadás felkeresésében,
- szociális válsághelyzetben élő várandós anya segítése, támogatása,
- hivatalos ügyek intézésének segítése, szükség esetén támogatások megállapításának, ellátások igénybevételének kezdeményezése,
- a gyermek számára olyan szabadidős programok szervezése, amelyek a családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése,
- a veszélyeztető okok feltárása, javaslat készítés ezek megoldására,
- együttműködés a közoktatási intézményekkel, a nevelési tanácsadóval, az egészségügyi szolgáltatókkal – a védőnői szolgálat, a házi orvos, házi gyermekorvos, valamint más érintett személyekkel és szervezetekkel.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a családgondozás, a család működési zavarainak oldása, elhárítása érdekében,
- családi konfliktusok megoldásának elősegítése különösen a válás, a gyermekelhelyezés, a kapcsolattartás esetében,
- egészségügyi és szociális ellátás, hatósági beavatkozások kezdeményezése,
- elkészíti a védelembe vett gyermek, gondozási és nevelési tervét, és a szülővel és a gyermekkel fenntartott segítő kapcsolat során elősegíti a szükséges változások elérését,
- javaslatétel a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyre vagy annak megváltoztatására.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

- a családgondozás biztosítása (otthont nyújtó ellátással, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal együttműködve) a család nevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához és a szülő-gyermek kapcsolat helyreállításához,
- javaslatétel a gyámhivatal felé a kapcsolattartás formájának, módjának megváltoztatására, ha a szülő körülményeiben, életvitelében változás állt be,
- a nevelésbevitel felülvizsgálatakor javaslatot készít a gyermek további sorsát illetően,
- a családjába visszahelyezett gyermek utógondozását a gyámhivatal határozata alapján ellátja.

A gyermekjóléti feladatok megvalósulását a komplex családgondozás, a családlátogatások, a felvilágosítások, információnyújtás, a tanácsadás, vagy családterápia, a családkonzultációs lehetőségek, mediáció, a segítő beszélgetések, a kapcsolat ügyeleti szolgáltatás, kérelmek, beadványok segítése, adományok közvetítése, intézményi támogató levelek megküldése, csoportok szervezése, vagy a kliens csoportba való eljuttatása szolgálja.

A gyermekjóléti ellátások a hatályos jogszabályoknak megfelelően a munkacsoport nyilvántartásokat vezet.

Nyilvántartások:

- forgalmi napló,
- az Országos Család és Gyermekvédelmi Intézet által kidolgozott adatlap rendszer,
- az esetnapló.

A gyermeket körülvevő intézmények számára elkülönített „Vélemény” és „Gyermekjóléti szolgáltatás kérése” jelzőlap a gyermekkel kapcsolatos legfontosabb információkat tartalmazza.

III. *Ellátási terület, ellátottak köre:*

Körösladány város Békés megye északi részén, a Sebes-Körös folyó jobb és bal partjának ívében helyezkedik el. A tény hogy a folyó a nagyobb városrésztől elválaszt egy kisebb területet – Újladányt, mely ugyan földrajzi elválasztás, de szociológiai és szociálpolitikai jellemzői miatt fontos ellátási terület, a város perifériáival együtt. E területeken lényegesen több a roma kisebbséghez tartozó, a halmozottan hátrányos helyzetű ellátottak illetve ellátandók köre.

*Körösladányban a lakosság lélekszáma:
(2010. december 31-i adatok szerint):*

Állandó lakosság:	4.872 fő
Ebből:	
• <i>hajadon, nőtlen:</i>	<i>2.185 fő</i>
• <i>házas:</i>	<i>1.709 fő</i>
• <i>özvegy:</i>	<i>544 fő</i>
• <i>elvált:</i>	<i>429 fő</i>
• <i>18 éven aluliak száma:</i>	<i>954 fő</i>
Ennek kor szerinti megosztása:	
• <i>0-14 éves korig:</i>	<i>716 fő</i>
• <i>15-18 éves korig:</i>	<i>238 fő</i>
• <i>19 - 60 éves korig :</i>	<i>2.808 fő</i>
• <i>61-120 éves korig :</i>	<i>1.110 fő</i>
Férfi:	<i>2.356 fő</i>
Nő:	<i>2.516 fő</i>

A településen az ellátottak köre:

- 0-18 éves korosztály és családtagjaik,
- utógondozás esetén 18-24 éves korosztály.

A gyermekjóléti szolgáltatás igénybe vehető:

- önként mindazok körében, akik a Gyermekjóléti Szolgálathoz fordulnak segítségért, annak érdekében, hogy a kialakult probléma megszűnjön,
- más intézmények jelzését követően,
- hatóság által kötelezett formában.

IV. *A feladatellátás szakmai tartalma, módja, biztosított szolgáltatások formája, köre, rendszeressége:*

A Gyermekjóléti Szolgálat legtöbb esetben az oktatási intézményektől (óvoda, iskola) értesül a veszélyeztetett gyermekekről. Elsősorban a pedagógusok és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök jelzései alapján veszik fel a kapcsolatot a családokkal, de érkezhettek jelzések a jelzőrendszer többi tagjától is (rendőrség, gyámhivatal, háziorvos, védőnő ill.

más gyermekjóléti szolgálat). A jelzés után intézményünk családgondozója felveszi a kapcsolatot a családdal (személyesen, telefonon v. levélben).

Az alapellátásban történő családgondozás esetén a családgondozó szükség szerint, havonta 1-4 alkalommal keresi fel a családot. A veszélyeztetettség megszüntetése érdekében kapcsolatot tart az oktatási intézménnyel, szükség esetén pszichológus segítségét is felajánlja a családnak. Tájékoztatást ad az igénybe vehető szociális ellátásokról, ügyintézésben, kérvények, kitöltésében nyújt segítséget.

Amennyiben a családgondozó úgy látja, hogy a veszélyeztetettség továbbra is fennáll, tehát alapellátás keretén belül nem szüntethető meg, akkor kezdeményezi a gyámhatóságnál a gyermek(ek) védelembe vételét. Javaslattételében részletesen feltárja a veszélyeztetettség okait, javaslatot tesz a szükséges intézkedésre.

A gyámhatóság védelembe vételi határozatában felszólítja a szülőt, hogy rendezze körülményeit, életvitelét a gyermekek veszélyeztettségének megszüntetése érdekében.

Védelembe vételre kerülhet sor akkor is, ha a gyermek(ek) bűncselekményben vesz(nek) részt (lopás, rablás, kábítószerrel való visszaélés). Ilyen esetekben a gyámhatóság különböző magatartási szabályokat állapít meg, amelyeket köteles(ek) teljesíteni a gyermek(ek) és családtagjaik, valamint előírja a családgondozóval való együttműködést.

A gyermek(ek) családból való kiemelése a családgondozó javaslatára abban az esetben történhet, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti.

Amennyiben a gyámhatóság kiemeli a gyermek(ek)et a családból, 30 napra ideiglenesen elhelyezi a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat gyulai gyermekotthonában. 30 nap múlva a felülvizsgálat során megvizsgálja, hogy a családból való kiemelés okai fennállnak-e még. A gyermekjóléti szolgálat családgondozója javaslatot tesz a további intézkedésre: mely lehet visszahelyezés a családba, alapellátás keretében történő családgondozással, illetve védelembe vétellel; valamint átmeneti nevelésbe vétel. Ez utóbbi esetben a javaslatban meg kell nevezni a gondozási helyet. Ezen javaslattétel, ill. egyéb vélemények (szakszolgálat, pszichológus) után hoz határozatot a gyámhatóság.

Amennyiben úgy állapítják meg, hogy a veszélyeztetettség továbbra is fennáll, a gyermek(ek)et átmeneti nevelésbe veszik. A szülőket és a család többi tagját a családgondozó továbbra is rendszeresen látogatja, segítően közreműködik abban, hogy a szülők minél hamarabb rendezni tudják

körülményeiket. Életvezetési tanácsokkal és pszichológus segítségével próbálják a helyes döntések irányába befolyásolni Őket.

A gyermekjóléti szolgálat a probléma rendezése érdekében emellett esetkonferenciát, szakmai megbeszélést, konzultációt, esetmegbeszélést tart, szükség szerint.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés, valamint tevékenységük összehangolása érdekében a gyermekjóléti szolgálat szintén esetmegbeszélést, esetkonferenciát, két havonta szakmaközi megbeszélést tart, a településen jelentkező gyermekekkel kapcsolatos aktuális problémákról.

Az esetmegbeszéléseken elhangzottakról minden esetben feljegyzés készül.

Az esetmegbeszélés történhet:

- lehetőség szerint a családot és a családdal foglalkozó szakembereket is bevonva, esetkonferencia, egy adott család ügyében tartott megbeszélés,
- a gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal megrendezésre kerülő szakmaközi megbeszélés keretében.

A normák, értékek, attitűdök megváltoztatásához a személyiség formálására, másfajta pozitív mintákra együttes családi élményekre van szükség.

Ezek biztosítására legalkalmasabbak a csoportmódszerek, szabadidős tevékenységek:

- Gyermek Nap – családi nap.
- Szabadidős tábor.
- Mikulás ünnepség.
- Önismereti és személyiségfejlesztő foglalkozás.
- Drog-prevenációs programok az oktatási intézményekkel együtt.

A gyermekjóléti szolgálat a következő törvények, rendeletek alapján működik:

- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 15/1998 (IV.30) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 149/1997 (IX.10) Korm. rendelet a gyámhatóságokról valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról.
- 235/1997 (XII.17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, gyermekjóléti szolgálatok és személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.

- 1992. évi LXII. Törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról.

Az ellátás igénybevételének módja:

Az ellátás igénybevétele jelzések alapján történik. A jelzés érkezhethet az alábbiaktól:

- nevelési, oktatási intézmény,
- rendőrség,
- gyámhatóság,
- gyermekorvos, házi orvos,
- védőnő,
- más gyermekjóléti szolgálat,
- magánszemélyek.

A szolgáltatás igénybevételét kezdeményezheti a kliens, hozzátartozója, vagy az észlelő-és jelzőrendszer bármely tagja.

Magánszemélyek jelzése megtehető személyesen, telefonon, vagy írásban. A jelzőrendszer tagjai jelzést csak írásban tehetnek. Krízishelyzet esetén telefonos vagy személyes jelzés alapján is intézkedünk, de utólagosan itt is kötelező az írásbeli jelzés.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, kivétel a gyámhatóság által határozatban a családgondozás igénybevételére kötelezettek.

V. Az ellátottak és a szociális szolgáltatást végzők jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

- Az intézménnyel kapcsolatba kerülő állampolgár, család, közösség tudta és beleegyezése nélkül semmilyen adat nem szolgálatható ki.
- A család egy tagjának nyújtott segítséget a család belső viszonyaira tekintettel kell, hogy biztosítsa. Arra törekszik, hogy a belső és külső erőforrások fokozásával a család összetartó ereje növekedjék, a hiányzó funkciók visszapótlódjanak.
- Az intézmények az egyén, a család problémájának vizsgálata során egyedileg kell mérlegelnie a segítségnyújtás legcélszerűbb, körülményeknek megfelelő módját.
- A gyermekjóléti szolgáltatás során a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényt kell alkalmazni.
- Bűncselekmény gyanúja esetén a büntetőeljárás törvényben foglaltak szerint kell eljárni.
- Az intézmény birtokába került adatok kezelésekor a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. Tv. szabályait kell alkalmazni.
- A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat – a külön jogszabályban meghatározott munkakörükkel összefüggésben – megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

- A családgondozó köteles külön nyilatkozatot tenni az 1997. évi XXXI. tv. 15. § (8) bekezdése alapján.

A szolgáltatást nyújtók lehetővé teszik az ellátottak számára az Igazságügyi Hivatal jogi és egyéb szolgálatok, felügyeletek elérhetőségét.
2012. januártól végzik a KENYSZI adatszolgáltatást, napi jelentést.

VI. A szolgáltatást nyújtók létszáma, képzettsége, valamint folyamatos szakmai felkészültségének biztosítása:

A 15/1998. (IV.30) NM rendelet szabályozza a személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámait és létszámminimum normáit. A 2 fő családgondozó alkalmazása megfelel a jogszabályi kötelezettségeknek.

A Gyermekjóléti Szolgálat munkacsoportja:

- 1 fő intézményvezető – szociális munkás,
- 1 fő szakmai vezető – szociális munkás
- 2 fő családgondozó – szociális munkás,
- 1 fő pszichológus heti 2 órában, megbízási szerződéssel.

9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendeletben foglaltak alapján a szakmai képzések, továbbképzések a szakemberek számára folyamatosan biztosítottak, melyekről tervezet és nyilvántartás készül.

A továbbképzéseken rendszeresen szerepelnek személyiségfejlesztő tréningek, szupervíziók, esetmegbeszélő csoportok, melyek a szakmai személyiség védelmét és fejlődését szolgálja, valamint a szolgálat pszichológusa is segíti a munkacsoportot ebben az irányban.

VII. Szakmai együttműködések:

- A szolgálatot nyújtók hetente, és szükség szerint megbeszélést tartanak az oktatási intézmények ifjúságvédelmi felelőseivel, és a családgondozók személyesen is látogatják heti egy alkalommal az intézményeket.
- A Gyermekjóléti Szolgálat a jelzőrendszerrel évente minimum hatszor, és szükség esetén esetmegbeszéléseket, esetkonferenciákat tart a fent leírtak módszerei alapján.
- A szolgálat minden év március 31-ig tanácskozást szervez, amelyen:
  - a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékeli a jelzőrendszer éves működését
  - áttekintik a település gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját, és szükség szerint javaslatot tesznek működésük javítására

A jelzőrendszer tagjai:

- Orvosok
- Védőnők

- Óvodák, iskolák ifjúságvédelmi felelősei
- Polgármesteri Hivatal előadói
- Gyámügyi előadó
- Városi Gyámhivatal
- Rendőrség
- Pártfogó
- TEGYESZ (Békés Megyei Szociális, Gyermekvédelmi, Rehabilitációs és Módszertani Központ Gyermekvédelmi Intézményegység)
- Körösladány Város Cigány Kisebbségi Önkormányzat (CKÖ)
- Egyházak
- Civil Szervezetek

Körösladány Város Önkormányzatának szerződése van a Magyar Élelmiszer Bankkal, évente 2 alkalommal biztosítanak tartós élelmiszert, melynek kiosztását a családgondozók szervezik, bonyolítják a rászoruló családok részére.

2012. évben településünk csatlakozott a „Minden Gyermekek Lakjon Jól” programhoz, ezzel is elősegítve, hogy a családok tanuljanak meg tenni önmagukért.

A szolgálatot nyújtók helyettesítése intézményen belül történik, mivel egy szociális intézmény keretében működik.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat két önálló szakmai munkacsoport, de szorosan együttműködve segítik az ellátottakat. Ezt a szakmai munkát a telephely sajátossága is adja, mivel az épületben működnek. A gyermekjóléti szolgálatnak és a családsegítésnek is van külön-külön interjú szobája, a várószoba, az irodahelyiség, a tárgyaló, és a személyzeti helyiségek közösek.

A jelenlegi épületben komplexebb szolgáltatást tudnak biztosítani a szakemberek összefogásával, 1 fő szociálpedagógus biztosít alternatív napközbeni ellátást, és vállalta a csellengő gyerekek feltérképezését, összefogását. „Vadóc tanya” néven délutáni, hétfégi programokat szervez részükre.

Egyesített Szociális Intézmény Körösladány

1. Pszichiátriai Betegek Otthona	2. Szállást Biztosító Idősek Klubja	3. Nappali ellátás	4. Házi segítségnyújtás	5. Étkeztetés	6. Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	7. Labor – mintavételi hely	8. Területi Védőnői Ellátás
<p><i>Tartós bentlakást nyújtó intézmény</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pszichiátriai szakellátás - Személyre szabott egyéni bánásmód - Ápolás-gondozás, tervdokumentáció - Mentális gondozás - Programok, foglalkozások, - Fejlesztő felkészítés – munka rehabilitáció - Szolgáltatások biztosítása 	<p><i>Atmeneti elhelyezést nyújtó intézmény</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Önmagukat részben ellátni képes idősek részére - Személyre szabott egyéni bánásmód - Ápolás-gondozás, tervdokumentáció - Mentális gondozás - Programok, foglalkozások, szakkörök szervezése - Szolgáltatások biztosítása 	<p><i>Napközbeni tartózkodás</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Reggeli, ebéd biztosítása - Programokon, foglalkozásokon, szakkörökön részvétel - Mentális gondozás - Tisztálkodási lehetőség - Ügyintézés – érdekképviselet 	<p><i>Házi gondozás, ebédkiszállítás</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Személyi – környezeti higiéné - Eü – fizikai támogatás - Bevásárlás - Ügyintézés – érdekképviselet - Mentális gondozás 	<p><i>Napi egyszeri melegétel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Étkezés helyben, az intézményben - Étkezés otthon, elvitellel - Étkezés otthon, kiszállítási lehetőség 	<p><i>Étkeztetés, tanácsadás,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Családsegítés – önkéntes - Gyermekjólét: <ul style="list-style-type: none"> - Alapellátás - Védetlenségi bevételek - Jelzőrendszer: <ul style="list-style-type: none"> - orvosok, óvoda, iskola, rendőrség - gyermekügyi hivatal, - Tájékoztatás <ul style="list-style-type: none"> - szociális információk 	<p><i>Egészségügyi szolgáltatás</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vizsgálati anyagok vétele, ktlildése - vizsgálati eredmények fogadása, szervezése 	<p><i>Anyá, gyermek gondozás</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Magzat-védelem - Gyermek-védelem - Nővédelem - Család-gondozás